

א' אלול תשפ"א
9 באוגוסט 2021

לכבוד
יו"ר ועדת החינוך חה"כ שרון השכל
חברות וחברי ועדת החינוך
יו"ר נכבדת, ח"כים נכבדים,

הנדון: תשלומי הורים למערכת החינוך – תשפ"ב

ביום רביעי הקרוב, ג' באלול תשפ"א, 11.8.21, אמורה ועדת החינוך של הכנסת לדון באישור תשלומי הורים למוסדות חינוך לשנת הלימודים תשפ"ב.

גם השנה מתבקשת ועדת החינוך של הכנסת לאשר חלק מתשלומי ההורים (תשלום חובה ותשלומי רשות. שאר התשלומים, על אף הנטל הכבד שהם מטילים, רק מובאים לידיעת הוועדה ואינם נתונים כלל לפיקוח של הכנסת).

המועצה לשלום הילד סבורה כי יש לבטל לחלוטין את תשלומי ההורים המשמשים כמעין מס חינוך גרסיבי המוטל על ההורים בישראל. מנגנון תשלומי ההורים, במתכונתו, מביא לאי-שוויון והגדלת פערים בין תלמיד לתלמיד ובין בית ספר לבית ספר, הכל לפי היכולת הכלכלית של משפחת התלמיד. כמו כן, מאחר והגבייה בפועל מוטלת על בתי הספר, הדבר מביא לחיכוכים בין צוותי החינוך לבין ההורים, המתנהלים פעמים רבות על גבם של התלמידים. כך, תשלומי הורים סותרים באופן יסודי את עקרון השוויון, את הזכות הבסיסית לחינוך, את רוח חוק חינוך חינוך, ומהווים כר נרחב להשפלת תלמידים וקיפוחם, תוך הגדלת הפערים במערכת החינוך.

נוכח בעיות קשות אלו, שרי החינוך לדורותיהם וחברי כנסת מכלל המפלגות הביעו דעה נחרצת בנושא ותמכו בביטול מוחלט של מס גרסיבי ובלתי צודק זה. בדומה, ועדות החינוך של הכנסת לדורותיהן קיבלו החלטות כי "זו השנה האחרונה בהחלט שאנו מאשרים את תשלומי ההורים", וחברי כנסת רבים התבטאו בעניין.

כך התבטאו חברי הכנסת בישיבות של ועדת החינוך, התרבות והספורט של הכנסת לאישור תשלומי הורים:

בישיבת הוועדה מיום 18.8.20:

"אני חוזר ואומר שאני חושב שבסוף צריך לזכור שעצם הדיון על גובה תשלומי ההורים, בבסיסו, לתפיסת עולמי, לא היה אמור להתנהל כך. זאת לא האחריות של ההורים בישראל לממן את החינוך של הילדים שלהם. עצם זה שהגענו לשנת 2020 ואנחנו עדיין במצב שכמעט חמישה מיליארד שקלים מהחינוך בישראל ממומנים על ידי ההורים, כאן יש בעיה אינהרנטית בסיסית שבה אנחנו צריכים להתחיל לטפל. מבחינתי בשנים האחרונות היו הרבה ניסיונות וגם השנה לשמחתי יש הבנה גם בקרב חברי הוועדה שאנחנו צריכים לנסות לייצר טיפול שורש..."

(יו"ר ועדת חינוך לשעבר, חה"כ רם שפע)

+972-2-6780606

ncc@children.org.il

www.children.org.il

בישיבת הועדה מיום 7.7.19 :

"כבכל שנה ועדת החינוך נדרשת לאשר את תשלומי ההורים. בכל שנה בשגרה זה דיון טעון וסוער. כולנו חולמים על היום שבו חוק חינוך חובה חנם במדינת ישראל יתקיים פשוטו כמשמעו ולהלכה, אבל זה לא קורה".
"החלום שלנו... צריך לבטל את תשלומי ההורים בכלל, חוק חינוך חובה חנם כפי שהאוזן מבינה ושומעת. אין לי הבנה אחרת."
(יו"ר ועדת החינוך דאז, חה"כ יעקב מרגל)

"מדינת ישראל קבעה בחוק בשנת 1949: חינוך חנם, ו-70 שנים היא משקרת לציבור ועושקת אותו... אנחנו, ממשלת ישראל, אומרים: חינוך חנם, ומאשרים פה הוצאת אלפי שקלים... בואו נעצור את הכול היום ונבקש מן השר והמנכ"ל להציג לנו מתווה של חמש עד עשר שנים שבמהלכן יבוטלו תשלומי הורים בישראל."
(חה"כ מיכאל ביטון)

אם לא די בכך, השנה החליט משרד החינוך לשוב ולגבות את 24 השקלים שהופחתו בצעד חשוב וחסר תקדים בשנתיים האחרונות (תשלום עבור מסיבות כיתתיות לתלמידים בכל שכבות הגיל). אלא שמאפייני תקופת משבר הקורונה היו צריכים להוביל לפעולה הפוכה דווקא. **המשבר המתמשך, במהלכו מעמיקים והולכים הפערים החברתיים-כלכליים וגדלות המצוקות, מחייב כי המדינה דווקא "תכניס יד לכיס" ותממן את כלל התשלומים הנדרשים. הדבר מתבקש בימים של שגרה ועל אחת כמה וכמה בימי משבר מעמיק.**

המועצה לשלום הילד פועלת לביטול תשלומי הורים במשך שנים רבות, השתתפה באינספור דיונים ובשולחנות עגולים בנושא זה, וכן מקדמת הצעת חוק לביטול תשלומי ההורים.

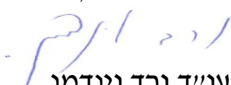
מזה למעלה משני עשורים מציעות ועדות שונות פתרונות צודקים והוגנים יותר, כגון גבייה פרוגרסיבית מכלל האוכלוסייה מדמי הביטוח הלאומי (ועדת לנגרמן), והפחתה הדרגתית בגובה ובהיקף תשלומי ההורים עד לביטולם (על פי מתווה ועדת טרכטנברג).

אף על פי כן, נראה כי במבחן התוצאה, דבר לא השתנה.

אנו קוראים לכם, לפיכך, להתנגד לאישור תשלומי ההורים לשנת הלימודים תשפ"ב ולפעול למימוש של הפתרונות ההוגנים והצודקים יותר שהציעו הועדות השונות.

נודה על היענותכם.

בכבוד רב,

עו"ד ורד וינדמן,
מנכ"לית המועצה לשלום הילד